

## **ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ГАЛУЗІ**

*Визначено переваги застосування інформаційних систем і технологій в обліку витрат поліграфічної галузі. Обґрунтовано особливості застосування комп'ютерних програм на поліграфічних підприємствах. Визначені основні завдання бухгалтерської програми.*

Прийняття управлінських рішень щодо впровадження інформаційних технологій в поліграфічному виробництві сприятиме вдосконаленню формування інформаційного забезпечення, що надасть можливість підвищити показники ефективності діяльності підприємства. Питання впровадження методики обліку виробничих витрат в умовах функціонування інформаційних систем дозволить найбільш достовірно дослідити зміну величини результатів виробництва досліджуваного підприємства.

Розробка досконалої організаційної структури поліграфічного підприємства забезпечить можливість інтеграції інформаційних ресурсів не тільки для осіб, які здійснюють документообіг, систематизацію та узагальнення даних економічного характеру, але для значної частини працівників підприємства, що організаційно не пов'язана безпосередньо з бухгалтерією. Тому їх організаційна підпорядкованість зовсім не обмежується підключенням до єдиного інформаційного простору. До основних переваг впровадження інформаційних систем і технологій в формування та обробку інформації слід віднести такі:

- інформаційні потоки є більш досконалішими, що дає змогу прискорити аналіз, підвищити надійність і скоротити терміни звітності;
- забезпечується можливість спрямування накопичених знань та досвіду на коригування бізнесу, завдяки чому можуть розглядатися альтернативні варіанти прийняття рішень;
- досягається оперативність оцінки рентабельності бізнесу в контексті функціонування інформаційної системи;
- забезпечується оперативна передача інформації згідно встановленого графіку документообороту;

- встановлюється прямий зв'язок повноважень з відповідальністю;

- доручення виходять з єдиного координуючого джерела і тому не дублюються.

Застосування комп'ютерної обробки інформації є найбільш ефективним у разі досконало розробленої на підприємстві технології бухгалтерського обліку, що передбачає процес послідовно визначеної обробки облікових даних. На кожному послідовному етапі технологічної обробки облікової інформації існує методика, яка має особливості, що залежать від особливостей діяльності підприємства.

Враховуючи тривалість процесу обліку та визначення основних його етапів, при впровадженні бухгалтерських програмних продуктів необхідно чітко визначити центри відповідальності та забезпечити формування бухгалтерською програмою на рівні центру відповідальності, що може визначатися ділянками обліку, чіткої системи аналітичного обліку.

В процесі повної комп'ютеризації діяльності поліграфічного підприємства, процес інтеграції потоків в єдину систему комп'ютерної обробки інформації бухгалтерський облік посилює свою функцію контролю та створює інформаційну базу для аналізу ефективності використання активів підприємства.

Дослідження використання бухгалтерських програм підтверджує обмеженість їх використання в процесі прийняття управлінських рішень, а основний їх акцент робиться лише на технологію бухгалтерської обробки відповідної інформації з метою складання звітності. Проте, одним із основних чинників, що має стимулювати впровадження бухгалтерських програм є оперативність формування інформації на запити управлінського персоналу. Такий підхід дозволить прискорити отримання управлінським персоналом необхідної інформації з системи бухгалтерського обліку та підвищити ефективність управління підприємством. Тому, запроваджуючи бухгалтерську програму, потрібно враховувати ефект і ефективність використання програми.

Ефект від використання програми існує у разі покращення облікової роботи, полегшенні формування звітності тощо, а ефективність використання програми передбачає використання її потенційних можливостей з метою обробки інформації як для бухгалтера так і для менеджменту. Тобто, критеріями ефективності є чинники, що необхідні для визначення рівня досягнення поставленої мети. А якість програми залежить від її функціональ-

них можливостей, які є практичними у використанні. Внаслідок цього визначити якість і ефективність використання комп'ютерних технологій в бухгалтерському обліку є неможливо, оскільки відсутні критерії їх оцінювання.

Впровадження комп'ютерної техніки для потреб обліку виробничих витрат на поліграфічних підприємствах М. Барановським [1, С. 125] запропоновано здійснювати за основними етапами:

- вивчення особливостей організації виробничого процесу конкретного підприємства та аналіз його інформаційних потоків;
- створення проекту автоматизованої облікової системи;
- розроблення програмного та технічного забезпечення системи;
- налагодження створеної системи та її супровід.

На основі вивчення досвіду із застосування автоматизованого обліку на підприємствах України виявлено, що за чисельністю специфічних ознак, якими відрізняється виробництво на різних галузевих підприємствах, унеможлиблюється розроблення єдиної уніфікованої системи. Оптимальним вирішенням існуючої проблеми запропоновано створення можливості самостійного конфігурування системи з використанням доступних для користувача засобів вмонтування програмної мови.

До завершальних етапів впровадження комп'ютерних засобів для потреб виробничого обліку на поліграфічних підприємствах відносяться налагодження та супровід розробленої системи, які вважаються найбільш трудомісткими в загальному процесі автоматизації. Отже, процес створення комп'ютерної системи бухгалтерського обліку витрат у поліграфічній галузі повинен забезпечувати завдання як бухгалтерської служби так і системи внутрішнього контролю, що полягає у дотриманні захисту та чіткості функціонування апаратного та програмного забезпечення як складників системи, достовірності одержання інформації та контролі доступу до неї.

### *Література*

1. *Барановський Н. І.* Облік і контроль витрат виробництва на поліграфічних підприємствах України : дис. ... канд. екон. наук : 08.06.04 / Барановський Нестор Ігорович. — Львів, 2005. — 189 с.
2. *Бутинець Ф. Ф., Івахненко С. В., Давидюк Т. В., Шахрайчук Т. В.* Інформаційні системи бухгалтерського обліку / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — 2-е вид., переробл. і доп. — Житомир:ПП «Рута», 2002. — 544 с.